

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.3.2022
COM(2022) 141 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Strategia UE pentru textile sustenabile și circulare

1. Introducere

Textilele fac parte din viața de zi cu zi a tuturor. Acestea sunt utilizate ca articole de îmbrăcăminte, articole de decorațiuni interioare și de mobilier și în produse precum echipamentele medicale și de protecție, în clădiri și în vehicule. Materialele textile susțin funcționalitățile și performanța produselor, însă sunt alese și în scopuri estetice și pentru confort.

Producția și consumul de produse textile continuă să crească și, în consecință, crește și impactul acestora asupra climei, a consumului de apă și de energie și a mediului. Producția mondială de textile aproape s-a dublat între 2000 și 2015¹ și se preconizează că, până în 2030, consumul de articole de îmbrăcăminte și încălțăminte va crește cu 63 %, și anume de la 62 milioane de tone în prezent la 102 milioane de tone în 2030². În prezent, în UE, consumul de textile, dintre care majoritatea sunt importate, produce, în medie, al patrulea impact negativ, ca mărime, asupra mediului și a schimbărilor climatice și al treilea impact negativ, ca mărime, asupra utilizării apei și a terenurilor din perspectiva ciclului de viață la nivel mondial³. Aproximativ 5,8 milioane de tone de textile sunt aruncate în fiecare an în UE, ceea ce reprezintă aproximativ 11 kg per persoană⁴ și, în fiecare secundă, undeva în lume, o cantitate de textile reprezentând echivalentul încărcăturii unui camion este depozitată în depozitele de deșeuri sau incinerată⁵.

Întrucât articolele de îmbrăcăminte reprezintă cea mai mare parte a consumului de textile din UE (81 %) ⁶, tendința de a utiliza articolele de îmbrăcăminte pentru perioade din ce în ce mai scurte și de a le arunca ulterior contribuie în cea mai mare măsură la modelele nesustenabile de supraproducție și supraconsum. Astfel de tendințe au devenit cunoscute sub numele de modă de consum, stimulând consumatorii să continue să cumpere articole de îmbrăcăminte de calitate inferioară și la prețuri mai mici, produse rapid ca răspuns la cele mai noi tendințe. Deși, între 1996 și 2018, prețurile articolelor de îmbrăcăminte din UE au scăzut cu peste 30 % în raport cu inflația⁷, cheltuielile medii ale gospodăriilor în ceea ce privește articolele de îmbrăcăminte au crescut⁸, ceea ce indică faptul că astfel de modele nesustenabile nu au permis cetățenilor să beneficieze pe deplin de oportunitățile de reducere a costurilor. În plus, cererea tot mai mare de textile alimentează utilizarea ineficientă a resurselor neregenerabile, inclusiv producția de fibre sintetice din combustibili fosili.

Aceste efecte negative își au originea într-un model liniar care se caracterizează prin rate scăzute de utilizare, reutilizare și reparare a textilelor, precum și de reciclare a fibrelor textile pentru a le transforma integral în alte fibre textile (reciclarea *fibre-to-fibre*), și care, adesea, nu impune calitatea, durabilitatea și posibilitatea de reciclare ca priorități pentru designul și fabricarea articolelor de îmbrăcăminte. Textilele și articolele de încălțăminte sintetice generează microplastice în toate etapele ciclului lor de viață, ceea ce contribuie și mai mult la impactul acestui sector asupra mediului.

¹ Fundația Ellen MacArthur (EMF) „[A New Textiles Economy: Redesigning fashion's future](#)” (O nouă economie a textilelor: redefinirea viitorului modei), 2017.

² Agenția Europeană de Mediu (AEM), „Textiles and the environment in a circular economy” (Textilele și mediul într-o economie circulară), 2019.

³ AEM, „Textiles and the environment: the role of design in Europe's circular economy” (Textilele și mediul: rolul designului în economia circulară a Europei), 2022.

⁴ AEM, „Textiles and the environment in a circular economy” (Textilele și mediul într-o economie circulară), 2019.

⁵ EMF „[A New Textiles Economy: Redesigning fashion's future](#)” (O nouă economie a textilelor: redefinirea viitorului modei).

⁶ JRC, „Circular economy perspectives in the EU Textile sector” (Perspectivele economiei circulare în sectorul textilelor din UE), 2021.

⁷ AEM, „Textiles and the environment: the role of design in Europe's circular economy” (Textilele și mediul: rolul designului în economia circulară a Europei), 2022.

⁸ Cheltuielile gospodăriilor în ceea ce privește articolele de îmbrăcăminte și textilele de uz casnic au crescut cu 14 % și, respectiv, cu 17 % în termeni reali între 2000 și

2018 – JRC, „Circular economy perspectives in the EU Textile sector” (Perspectivele economiei circulare în sectorul textilelor din UE), 2021, p. 27.

Lanțul valoric global complex și divers al textilelor se confruntă, de asemenea, cu provocări sociale, parțial cauzate de presiuni de reducere la minimum a costurilor de producție pentru a răspunde cererii de produse la prețuri accesibile din partea consumatorilor. Munca copiilor în industria articolelor de îmbrăcăminte reprezintă o sursă gravă de îngrijorare. Întrucât femeile reprezintă majoritatea forței de muncă slab remunerate și necalificate din sectorul textilelor⁹, îmbunătățirea sustenabilității lanțului de aprovizionare are, de asemenea, o dimensiune importantă din perspectiva egalității de gen. Prin atenția sporită acordată sustenabilității sociale și durabilității mediului, UE urmărește să consolideze lanțurile valorice globale, contribuind astfel la obiectivele de dezvoltare durabilă la nivel mondial.

În UE, sectorul textilelor și al articolelor de îmbrăcăminte este semnificativ din punct de vedere economic și poate juca un rol important în economia circulară. Peste 160 000 de întreprinderi și 1,5 milioane de angajați fac parte din acest sector care, în 2019, a generat o cifră de afaceri de 162 de miliarde EUR¹⁰. Pandemia de COVID-19 a avut un impact negativ asupra sectorului. Comparativ cu 2019, în 2020, cifra de afaceri a UE a scăzut cu 9,2 % în sectorul textilelor și cu 18,1 % în sectorul articolelor de îmbrăcăminte¹¹. De asemenea, în timpul pandemiei, ecosistemul textilelor și-a demonstrat creativitatea și ingeniozitatea, reușind să modifice liniile de producție într-un timp record și să furnizeze măști și alte echipamente de protecție foarte necesare, însă indisponibile în cantități suficiente.

Agresiunea militară neprovocată și nejustificată a Rusiei asupra Ucrainei, cu consecințele sale în ceea ce privește creșterea prețurilor la energie, securitatea aprovizionării cu materii prime și impactul asupra segmentelor exportatoare ale ecosistemului textilelor, este încă un memento al vulnerabilităților lanțurilor de aprovizionare mondiale.

Ecosistemul textilelor din UE trebuie să se redreseze în urma seriei de scăderi bruște ale cererii, de perturbări ale lanțurilor valorice și de creșteri ale prețurilor din ultimii doi ani, care au creat provocări semnificative pentru întreprinderi, atât la nivelul operațiunilor zilnice ale acestora, cât și din perspectiva supraviețuirii pe termen lung, și să facă față nu numai concurenței mondiale acerbe, ci și șocurilor viitoare. Compus în principal din întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), acesta trebuie să își consolideze reziliența, în special în ceea ce privește aprovizionarea cu energie și cu materii prime, să valorifice noi piețe pentru produse mai sustenabile și să își sporească atractivitatea pentru o forță de muncă talentată și calificată. Europa a fost dintotdeauna deschisă mărcilor inovatoare, creativității, know-how-ului și produselor textile de calitate și ar trebui să rămână astfel.

Aceste provocări și oportunități necesită soluții mai sistemice, în conformitate cu obiectivul ambițios al Pactului verde european de a asigura o creștere durabilă, neutră din punct de vedere climatic, eficientă din punct de vedere energetic și din punctul de vedere al utilizării resurselor, care să respecte natura și care să se dezvolte în jurul economiei curate și circulare. Planul de acțiune privind economia circulară din 2020¹² și actualizarea din 2021 a Strategiei industriale pentru Europa¹³ identifică textilele drept un lanț valoric al produselor-cheie, cu o nevoie urgentă și un potențial puternic de tranziție către modele sustenabile și circulare de producție, de consum și de afaceri. Întreprinderile, consumatorii și autoritățile publice din UE se concentrează deja pe creșterea sustenabilității și a circularității acestui sector, însă tranziția este lentă, iar amprenta de mediu și climatică a sectorului rămâne ridicată.

⁹ OIM, „How Better Work is improving garment workers' lives and boosting factory competitiveness” (Modul în care condițiile mai bune de muncă îmbunătățesc viața lucrătorilor și competitivitatea fabricilor), 2016.

¹⁰ Euratex, „Key facts and Figures” (Informații și cifre cheie), 2020.

¹¹ <https://ec.europa.eu/eurostat>.

¹² COM(2020) 98 final.

¹³ COM(2021) 350 final.

Bazându-se pe activitatea deja desfășurată, asigurând tranziția verde și cea digitală, răspunzând provocărilor sociale și garantând respectarea cerințelor de sustenabilitate, UE poate deveni un deschizător de drumuri la nivel mondial în ceea ce privește lanțurile valorice ale textilelor sustenabile și circulare, noi soluții tehnologice și modele inovatoare de afaceri. Acest lucru ar permite reducerea amprente de mediu a textilelor de-a lungul ciclului lor de viață, creșterea rezilienței și a competitivității sectorului și îmbunătățirea condițiilor de muncă în conformitate cu standardele internaționale din domeniul muncii și ar asigura reținerea valorii textilelor în economie cât mai mult timp posibil, reducând dependența de materiile prime virgine.

Prezenta strategie pentru textile sustenabile și circulare urmărește să creeze un cadru și o viziune coerente pentru tranziția sectorului textilelor, cu următoarele obiective:

Până în 2030, produsele textile introduse pe piața UE au o durată lungă de viață și sunt reciclabile, sunt în mare măsură confecționate din fibre reciclate, nu conțin substanțe periculoase și sunt produse cu respectarea drepturilor sociale și a mediului. Consumatorii beneficiază mai mult timp de textile de înaltă calitate la prețuri accesibile, se renunță la moda de consum, iar serviciile de reutilizare și de reparare profitabile din punct de vedere economic sunt disponibile la scară largă. Într-un sector al textilelor competitiv, rezilient și inovator, producătorii își asumă responsabilitatea pentru produsele lor de-a lungul lanțului valoric, inclusiv atunci când acestea devin deșeuri. Ecosistemul textilelor circulare este prosper, fiind stimulat de capacități suficiente pentru reciclarea inovatoare fibre-to-fibre, iar incinerarea și depozitarea în depozite de deșeuri a textilelor sunt reduse la minimum.

2. Un nou model pentru Europa: acțiuni-cheie pentru textilele sustenabile și circulare

2.1. Introducerea cerințelor obligatorii de design ecologic

Prelungirea duratei de viață a produselor textile este cea mai eficientă modalitate de a reduce în mod semnificativ impactul acestora asupra climei și mediului. În acest scop, designul produselor are un rol esențial. Carențele de calitate în ceea ce privește rezistența culorii și rezistența la rupere sau calitatea fermoarelor și a cusăturilor se numără printre principalele motive pentru care consumatorii aruncă produsele textile¹⁴. O durabilitate mai mare le va permite consumatorilor să utilizeze articolele de îmbrăcăminte pentru o perioadă mai lungă și, în același timp, va sprijini modelele circulare de afaceri, cum ar fi serviciile de reutilizare, de închiriere, de reparare și de preluare, precum și comerțul cu amănuntul de produse second-hand, într-un mod care creează oportunități de reducere a costurilor pentru cetățeni.

Printre alte aspecte legate de design care afectează performanța de mediu a textilelor se numără compoziția materialelor, inclusiv fibrele utilizate și amestecul acestora, sau prezența unor substanțe chimice care prezintă motive de îngrijorare și care împiedică reciclarea deșeurilor textile, din care mai puțin de 1 % se utilizează pentru confecționarea de textile noi¹⁵ la nivel mondial. În fabrici, 25-40 % din totalul materialelor utilizate reprezintă reziduuri sau devin deșeuri¹⁶. În Europa, aproximativ 20 % din textilele uzate colectate separat sunt reutilizate ca produse inferioare pentru ștergere în industrie sau în alte aplicații¹⁷, în timp ce restul se pierde.

¹⁴ ECOS, „How Ecodesign can make our textiles circular” (Modul în care designul ecologic poate conduce la circularitatea textilelor noastre), 2021.

¹⁵ EMF, „A New Textiles Economy: Redesigning fashion's future” (O nouă economie a textilelor: redefinirea viitorului modei), 2017.

¹⁶ „Designing for circular fashion: integrating upcycling into conventional garment manufacturing processes” (Design pentru moda circulară: integrarea reutilizării în procesele convenționale de fabricare a articolelor de îmbrăcăminte), Fashion and Textiles.

¹⁷ JRC, „Circular economy perspectives in the EU Textile sector” (Perspectivele economiei circulare în sectorul textilelor din UE), 2021.

În timp ce tehnologiile avansate de sortare și reciclare trebuie dezvoltate în continuare, îmbunătățirea designului produselor reprezintă primul pas în abordarea provocărilor tehnice. De exemplu, fibrele sunt adesea amestecate între ele (de pildă, fibre de poliester cu fibre de bumbac), ceea ce îngreunează reciclarea ca urmare a disponibilității reduse a tehnologiilor de separare a deșeurilor textile în funcție de tipul de fibră. În plus, elastanul, adesea adăugat pentru a spori funcționalitățile materialelor, poate reprezenta un contaminant pentru aproape toate tehnologiile de reciclare a fibrelor textile, afectând fezabilitatea economică și costurile de mediu ale procesului de reciclare. Pentru reciclarea termomecanică, amestecarea diferitelor tipuri de poliester poate avea, de asemenea, un impact negativ asupra prelucrării deșeurilor textile și asupra calității producției obținute în urma reciclării¹⁸.

Sistemele voluntare elaborate de Comisie, cum ar fi **criteriile de acordare a etichetei ecologice a UE pentru produsele textile**¹⁹ și **criteriile UE privind achizițiile publice verzi pentru produsele și serviciile textile**²⁰, includ deja cerințe legate de aspectele de mediu asociate produselor textile. Acestea cuprind, de exemplu, criterii detaliate pentru produse durabile și de bună calitate, restricții privind substanțele chimice periculoase, precum și cerințe privind aprovizionarea cu fibre textile sustenabilă din punctul de vedere al mediului. Activitățile în curs legate de **amprenta de mediu a articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte** desfășurate împreună cu reprezentanți ai industriei textile urmează să fie finalizate până în 2024.

Pe baza acestor cunoștințe, în temeiul **Regulamentului privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile**²¹, sub rezerva aprobării sale de către colegiitori și a unei evaluări a impactului specifice, Comisia va elabora **cerințe obligatorii de design ecologic specifice produselor** pentru a spori performanța produselor textile în ceea ce privește durabilitatea, posibilitatea de reutilizare, de reparare și de reciclare *fibre-to-fibre*, precum și conținutul obligatoriu de fibre reciclate, pentru a reduce la minimum și a urmări prezența substanțelor care prezintă motive de îngrijorare și pentru a diminua efectele negative asupra climei și a mediului. În acest sens, se va acorda o atenție deosebită raportului cost-eficacitate și proporționalității măsurilor, precum și accesibilității textilelor. În cadrul cerințelor și sub rezerva unei evaluări a impactului în vederea definirii domeniului de aplicare al acestora, Comisia va introduce **criterii obligatorii pentru achizițiile publice verzi**, al căror domeniu de aplicare va fi definit în urma unei evaluări a impactului, precum și cerințe referitoare la stimulentele acordate de statele membre pentru produsele textile.

Comisia va acorda prioritate produselor cu cel mai mare potențial și impact în ceea ce privește durabilitatea mediului. Evaluarea inițială a Comisiei arată că acestea ar trebui să includă, de exemplu, textile de uz personal și casnic, covoare și saltele. Lista finală va fi definită pe baza unei consultări în vederea adoptării primului program de lucru în temeiul Regulamentului privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, care urmează să fie lansat până la sfârșitul anului 2022.

Prezența substanțelor periculoase utilizate în produsele textile introduse pe piața UE, dintre care aproximativ 60 sunt considerate cancerigene, mutagene sau toxice pentru reproducere, reprezintă o sursă de îngrijorare pe care Comisia o abordează în temeiul Regulamentului REACH²². În plus, prin elaborarea unor **criterii pentru substanțe chimice și**

¹⁸ Comisia Europeană, „Study on the technical, regulatory, economic and environmental effectiveness of textile fibres recycling” (Studiu privind eficacitatea tehnică, de reglementare, economică și de mediu a reciclării fibrelor textile), 2021.

¹⁹ Decizia 2014/350/UE a Comisiei din 5 iunie 2014 de stabilire a criteriilor ecologice de acordare a etichetei ecologice a UE pentru produse textile (JO L 174, 13.6.2014, p. 45).

²⁰ Criteriile UE privind achizițiile publice verzi pentru produsele și serviciile textile, SWD(2017) 231 final.

²¹ COM(2022) 142.

²² Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a

materiale sigure și sustenabile prin design, Comisia va sprijini industria să înlocuiască, pe cât posibil, și să reducă la minimum substanțele care prezintă motive de îngrijorare, conținute de produsele textile introduse pe piața UE, astfel cum s-a anunțat în Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice²³. Această inițiativă este în conformitate cu acțiunile menite să sporească protecția lucrătorilor expuși la substanțe periculoase, astfel cum sunt definite în Cadrul strategic al UE privind sănătatea și securitatea la locul de muncă 2021-2027²⁴.

Urmărirea obiectivului ambițios de reducere la zero a poluării în producția de textile ghidează, de asemenea, revizuirea **Directivei privind emisiile industriale**²⁵ și revizuirea în curs a **documentului de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BREF) pentru industria textilă**²⁶.

2.2. Oprirea distrugerii produselor textile nevândute sau returnate

Distrugerea bunurilor nevândute sau returnate, inclusiv a articolelor de îmbrăcăminte, reprezintă o risipă de valori și de resurse. Ca factor de descurajare a acestei practici, în conformitate cu Regulamentul privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, Comisia propune **o obligație de transparență, care impune întreprinderilor mari să comunice public numărul de produse pe care le aruncă și le distrug, inclusiv de produse textile**, precum și tratamentul suplimentar al acestora legat de pregătirea pentru reutilizare, reciclare, incinerare sau depozitare în depozitele de deșeuri. Sub rezerva împuternicirii sale în acest sens în temeiul regulamentului propus și a unei evaluări a impactului specifice, Comisia va introduce, de asemenea, **interdicții de distrugere a produselor nevândute**, inclusiv, după caz, a produselor textile nevândute sau returnate.

În plus, **instrumentele digitale** schimbă modul în care sunt concepute, fabricate și întreținute articolele de îmbrăcăminte în întreaga lume, permițând noi modalități de interacțiune între comercianții cu amănuntul și consumatori, care determină o reacție mai dinamică la nevoile consumatorilor. În special în contextul parcursului de tranziție pentru ecosistemul textilelor, Comisia va evalua, împreună cu reprezentanții din această industrie, modul în care tehnologiile emergente, cum ar fi tehnologiile digitale de precizie, ar putea reduce procentul ridicat de returnări ale articolelor de îmbrăcăminte cumpărate online, ar putea încuraja fabricarea la cerere a produselor personalizate și, astfel, ar putea îmbunătăți eficiența proceselor industriale și reduce amprenta de carbon a comerțului electronic.

2.3. Combaterea poluării cu microplastice

Poluarea cu microplastice se extinde din ce în ce mai mult în natură, inclusiv în mediul marin, și este o sursă de mare îngrijorare care se accentuează. Una dintre principalele surse de eliberare neintenționată a microplasticelor este reprezentată de textilele din fibre sintetice. Se estimează că aproximativ 60 % din fibrele utilizate în articolele de îmbrăcăminte sunt sintetice, predominant fibre de poliester²⁷, iar această cantitate este în creștere.

Întrucât cea mai mare cantitate de microplastice este eliberată în primele 5-10 spălări, moda de consum, asociată cu utilizarea tot mai frecventă a fibrelor sintetice pe bază de combustibili

Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei.

²³ COM(2020) 667 final.

²⁴ COM(2021) 323 final.

²⁵ <https://ec.europa.eu/environment/industry/stationary/ied/evaluation.htm>.

²⁶ <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/textiles-industry>.

²⁷ Agenția Europeană de Mediu, „Plastic in textiles: towards a circular economy for synthetic textiles in Europe” (Plasticul din textile: către o economie circulară a textilelor sintetice în Europa), 2021.

fosili, are un impact puternic asupra poluării cu microplastice. În fiecare an se eliberează până la 40 000 de tone de fibre sintetice numai în efluenții mașinilor de spălat rufe²⁸.

Comisia intenționează să abordeze diferitele etape ale ciclului de viață în care fibrele sintetice sunt eliberate în mediu printr-un set de măsuri de prevenire și de reducere a acestui fenomen, în special prin **cerințe obligatorii de design** care urmează să fie introduse în temeiul Regulamentului privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, precum și în temeiul viitoarei **inițiative a Comisiei de combatere a eliberării neintenționate de microplastice în mediu**, care urmează să fie prezentată în a doua jumătate a anului 2022. Pe lângă designul produselor, măsurile vor viza procesele de fabricație, prespălarea în instalații de producție industriale, precum și etichetarea și promovarea materialelor inovatoare. Alte opțiuni includ utilizarea de filtre în mașinile de spălat rufe, care pot reduce cu până la 80 % volumul eliberat în urma spălării²⁹, fabricarea de detergenți blânzi, elaborarea de orientări privind îngrijirea și spălarea articolelor textile, tratarea deșeurilor textile la sfârșitul ciclului de viață și reglementări pentru îmbunătățirea tratării apelor uzate și a nămolurilor de epurare.

Comisia va ține seama de activitatea de standardizare în curs privind stabilirea metodelor de testare pentru măsurarea eliberării de microplastice în urma spălării textilelor sintetice³⁰, precum și de capacitățile tehnologice și tehnice ale industriei.

2.4. Introducerea cerințelor de informare și a unui pașaport digital al produselor

Informațiile clare, structurate și accesibile privind caracteristicile de sustenabilitate din punctul de vedere al mediului ale produselor le permit întreprinderilor și consumatorilor să facă alegeri mai bune și îmbunătățesc comunicarea dintre actori de-a lungul lanțurilor valorice, inclusiv dintre producători și reciclatori, de exemplu, cu privire la substanțele care prezintă motive de îngrijorare, la repararea produselor sau la compoziția fibroasă a acestora. Astfel de informații sporesc, de asemenea, vizibilitatea și credibilitatea întreprinderilor și a produselor sustenabile. Prin urmare, ca parte a măsurilor prevăzute de noul Regulament privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, Comisia va introduce **un Pașaport digital pentru produse textile** pe baza cerințelor obligatorii de informare privind circularitatea și alte aspecte de mediu esențiale.

Pentru a asigura coerența cu acest nou act legislativ, Comisia va revizui, de asemenea, **Regulamentul privind etichetarea produselor textile**³¹, care impune ca produsele textile vândute pe piața UE să poarte o etichetă care să identifice în mod clar compoziția fibroasă și să indice orice părți netextile de origine animală. În cadrul acestei revizui și sub rezerva unei evaluări a impactului, Comisia va introduce **comunicarea obligatorie** a altor tipuri de informații, cum ar fi parametrii de sustenabilitate și circularitate, măsura produselor și, după caz, țara în care au loc procesele de fabricație ale acestora („*fabricat în*”).

În contextul propunerilor menționate mai sus, Comisia va lua în considerare, de asemenea, posibilitatea de a introduce o **etichetă digitală**.

²⁸ Eunomia, „Investigating options for reducing releases in the aquatic environment of microplastics emitted by (but not Intentionally added in) products” [Investigarea posibilităților de reducere a eliberării în mediul acvatic de microplastice emise de produse (dar neadăugate intenționat în acestea)], 2018.

²⁹ I.E. Napper et al., „The efficiency of devices intended to reduce microfibre release during clothes washing” (Eficiența dispozitivelor menite să reducă eliberarea de microfibre în timpul spălării rufelor), 2020; HK McIlwraith et al., „Capturing microfibers – marketed technologies reduce microfiber emissions from washing machine” (Captarea microfibrilor – tehnologiile existente pe piață reduc emisiile de microfibre produse de mașinile de spălat rufe), 2019.

³⁰ Organizația de standardizare europeană lucrează la o serie de standarde (EN ISO 4484) referitoare la eliberarea specifică de microplastice provenite din textilele sintetice.

³¹ Regulamentul (UE) nr. 1007/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 septembrie 2011 privind denumirile fibrelor textile și etichetarea corespunzătoare și marcarea compoziției fibroase a produselor textile și de abrogare a Directivei 73/44/CEE a Consiliului și a Directivelor 96/73/CE și 2008/121/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE) (JO L 272, 18.10.2011, p. 1).

2.5. Mențiunile „ecologic” pentru textilele cu adevărat sustenabile

Consumatorii care doresc să achiziționeze produse mai sustenabile sunt adesea descurajați să le cumpere din cauza lipsei de fiabilitate a mențiunilor aplicate pe acestea: o examinare recentă a mențiunilor privind sustenabilitatea produselor din sectorul textil, al articolelor de îmbrăcăminte și al articolelor de încălțăminte a sugerat că 39 % ar putea fi false sau înșelătoare³². De asemenea, consumatorii pot ajunge să cumpere produse care sunt mai puțin sustenabile decât cred deoarece se fac afirmații cu privire la anumite caracteristici ale produselor textile care, în realitate, nu aduc beneficii ecologice semnificative.

Inițiativa privind **consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi**³³, prin care Comisia propune modificarea Directivei privind practicile comerciale neloiale³⁴ și a Directivei 2011/83/UE privind drepturile consumatorilor³⁵, va avea ca rezultat noi cerințe, extrem de relevante pentru produsele textile. Noile norme ale UE vor asigura faptul că, la punctul de vânzare, consumatorilor li se furnizează informații cu privire la o **garanție comercială de durabilitate**, precum și **informații relevante pentru repararea produselor**, inclusiv un punctaj al posibilității de reparare, ori de câte ori sunt disponibile. Afirmațiile generale legate de mediu precum „verde”, „respectuos față de mediu”, „bun pentru mediu” vor fi permise numai dacă se bazează pe excelența recunoscută în materie de performanță de mediu, în special pe baza etichetei ecologice a UE, a etichetelor ecologice de tip I sau a legislației specifice a UE. Etichetele voluntare de sustenabilitate, care vizează aspecte de mediu sau sociale, trebuie să se bazeze pe o verificare efectuată de o parte terță sau să fie stabilite de autoritățile publice. În plus, vor exista condiții pentru corelarea mențiunilor „ecologic” cu performanța de mediu viitoare, cum ar fi „neutru din punct de vedere climatic până în 2030”, și pentru compararea cu alte produse.

De asemenea, pentru a completa aceste dispoziții cu cerințe mai specifice, Comisia continuă să lucreze la elaborarea unor criterii minime pentru toate tipurile de afirmații legate de mediu în contextul **inițiativei privind mențiunile „ecologic”**, care urmează să fie prezentată în a doua jumătate a anului 2022. Utilizarea metodelor referitoare la amprenta de mediu³⁶ este considerată o modalitate de a justifica și de a comunica afirmațiile legate de mediu, demonstrând conformitatea cu normele cu caracter mai general privind protecția consumatorilor. În acest context, se va ține seama de activitățile în curs legate de amprenta de mediu a articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte.

De asemenea, Comisia va revizui **criteriile de acordare a etichetei ecologice a UE pentru textile și articolele de încălțăminte** cu scopul de a sprijini adoptarea acestora în rândul producătorilor și de a le oferi consumatorilor o modalitate ușor de recunoscut și fiabilă de a alege produse textile ecologice.

O sursă specifică de îngrijorare tot mai mare o reprezintă **acuratețea mențiunilor „ecologic” în contextul utilizării polimerilor plastici reciclați la articolele de îmbrăcăminte**, atunci când acești polimeri nu provin din reciclarea *fibre-to-fibre*, ci, în special, din recipientele PET sortate. Dincolo de riscul de inducere în eroare a consumatorilor, o astfel de practică nu este conformă cu modelul circular pentru recipientele PET, în cazul cărora este adecvat sistemul

³² https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/enforcement-consumer-protection/sweeps_en.

³³ COM(2022) 143.

³⁴ Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului (Directiva privind practicile comerciale neloiale) (JO L 149, 11.6.2005, p. 22).

³⁵ Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 304, 22.11.2011, p. 64).

³⁶ Recomandarea (UE) 2021/2279 a Comisiei din 15 decembrie 2021 privind utilizarea unor metode referitoare la amprenta de mediu pentru măsurarea și comunicarea performanței de mediu pe durata ciclului de viață a produselor și organizațiilor.

de reciclare în circuit închis pentru materiale care intră în contact cu produsele alimentare și care sunt supuse obligațiilor de răspundere extinsă a producătorilor, inclusiv taxelor, pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute de normele UE privind produsele din plastic de unică folosință³⁷ și ambalaje³⁸. Aceste mențiuni se confruntă cu provocări suplimentare, având în vedere rolul fibrelor sintetice în poluarea cu microplastice. Prin urmare, pentru a asigura acuratețea acestor mențiuni „ecologice” și relevanța informațiilor furnizate întreprinderilor și consumatorilor, promovând în continuare reciclarea polimerilor plastici și piețele acestora, Comisia va acorda o atenție deosebită acestor aspecte în contextul viitoarelor inițiative, cum ar fi Inițiativa privind mențiunile „ecologice” și revizuirea criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru produsele textile și articolele de încălțăminte, și al elaborării unor cerințe obligatorii de design ecologic specifice produselor. De asemenea, Comisia încurajează întreprinderile **să acorde prioritate eforturilor de reciclare fibre-to-fibre** și, mai degrabă, să includă mențiuni privind realizările înregistrate în soluționarea acestei provocări importante legate de închiderea buclei pentru produsele textile.

2.6. Răspunderea extinsă a producătorilor și stimularea reutilizării și a reciclării deșeurilor textile

Există un potențial semnificativ de reducere a deșeurilor textile și de asigurare a faptului că acestea creează valoare adăugată prin stimularea pregătirii lor pentru reutilizare și reciclare. Până la 2,1 milioane de tone de articole de îmbrăcăminte și de textile pentru uz casnic post-consum sunt colectate separat în fiecare an în UE pentru reciclare sau vânzare pe piețele mondiale de reutilizare, ceea ce reprezintă aproximativ 38 % din textilele introduse pe piața UE. Se presupune că restul de 62 % sunt aruncate și ajung în fluxurile de deșeuri mixte³⁹.

Responsabilizarea producătorilor pentru deșeurile generate de produsele lor este esențială pentru **decuplarea generării de deșeuri textile de creșterea sectorului**. Cerințele privind răspunderea extinsă a producătorilor s-au dovedit a fi eficace în ceea ce privește îmbunătățirea colectării separate a deșeurilor și gestionarea ulterioară a acestora în conformitate cu ierarhia deșeurilor. Răspunderea extinsă a producătorilor poate stimula designul unor produse care promovează circularitatea pe parcursul întregului ciclu de viață al materialelor și ține seama de sfârșitul ciclului de viață al produselor. Mai multe state membre ale UE aplică deja sau au în vedere introducerea de cerințe de răspundere extinsă a producătorilor pentru textile, ținând seama de obligația prevăzută de legislația UE în domeniul deșeurilor de a institui colectarea separată a deșeurilor textile până la 1 ianuarie 2025.

În acest context, Comisia **va propune norme armonizate la nivelul UE privind răspunderea extinsă a producătorilor pentru textile, cu modularea ecologică a taxelor**, ca parte a viitoarei revizuii a Directivei-cadru privind deșeurile din 2008. Obiectivul principal va fi crearea unei economii pentru colectare, sortare, reutilizare, pregătire pentru reutilizare și reciclare, precum și a unor stimulente care să determine producătorii și deținătorii de mărci să se asigure că produsele lor sunt concepute în conformitate cu principiile circularității. În acest scop și sub rezerva unei evaluări a impactului, Comisia va propune ca **o parte semnificativă a contribuțiilor la schemele de răspundere extinsă a producătorilor să fie dedicată măsurilor de prevenire a generării de deșeuri și pregătirii pentru reutilizare**.

De asemenea, Comisia va lua în considerare impunerea unei cerințe ca deșeurile textile colectate separat din gospodării și deșeurile similare să fie **pregătite pentru reutilizare ca un**

³⁷ Directiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului (Text cu relevanță pentru SEE), PE/11/2019/REV/1 (JO L 155, 12.6.2019).

³⁸ Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (JO L 365, 31.12.1994, p. 10).

³⁹ JRC, „Circular economy perspectives in the EU Textile sector” (Perspectivele economiei circulare în sectorul textilelor din UE), 2021.

prim pas necesar, ceea ce va stimula activitățile de pregătire pentru reutilizare, de reutilizare și de reparare și va reduce volumele destinate tratării tipurilor de deșeuri care se situează pe o poziție inferioară în ierarhia deșeurilor.

Comisia va monitoriza îndeaproape evoluțiile în ceea ce privește generarea, compoziția și tratarea deșeurilor textile. De asemenea, Comisia a lansat un studiu specific cu scopul de a propune **obiective obligatorii pentru pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor textile** în cadrul revizuirii legislației UE în domeniul deșeurilor, prevăzute pentru 2024.

3. Definirea industriei de mâine: crearea condițiilor favorizante

3.1. Lansarea parcursului de tranziție pentru ecosistemul textilelor viitorului

Actualizarea Strategiei industriale pentru Europa⁴⁰ evidențiază necesitatea de a accelera și mai mult tranziția verde și cea digitală și de a spori reziliența ecosistemelor industriale ale UE. În acest scop, Comisia propune cocrearea de **parcursuri de tranziție**. Acestea sunt instrumente colaborative esențiale pentru transformarea ecosistemelor industriale.

Împreună cu prezenta strategie, serviciile Comisiei vor publica scenarii de cocreare a unui **parcurs de tranziție pentru ecosistemul textilelor**⁴¹.

Procesul de cocreare desfășurat alături de părțile interesate va începe în al doilea trimestru al anului 2022. Până la sfârșitul anului 2022, acest proces ar trebui să aibă ca rezultat o viziune convenită asupra ecosistemului și angajamente specifice. Ele pot include angajamente privind circularitatea și modelele circulare de afaceri, acțiuni de consolidare a competitivității sustenabile, a digitalizării și a rezilienței, precum și identificarea investițiilor specifice necesare pentru dubla tranziție.

Odată stabilit parcursul de tranziție, va fi posibilă, de asemenea, monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește realizarea dublei tranziții și reducerea decalajelor în materie de investiții și inovare, stimulând astfel și competitivitatea ecosistemului textilelor. Acest instrument colaborativ poate servi drept forum de discuții premergătoare acțiunilor întreprinse în temeiul Regulamentului privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile, inclusiv în legătură cu pașaportul digital al produselor.

3.2. Inversarea tendințelor de supraproducție și supraconsum de articole de îmbrăcăminte: demodarea modei de consum

Cerințele obligatorii de design pentru textilele sustenabile și circulare care vor fi introduse în temeiul Regulamentului privind proiectarea ecologică a produselor sustenabile vor prelungi durata de viață a articolelor de îmbrăcăminte și, împreună cu noile norme privind răspunderea extinsă a producătorilor prevăzute de Directiva-cadru privind deșeurile, vor deveni un pas important către **o nouă paradigmă de alternative atractive la tendințele în schimbare rapidă ale modei**.

Întreprinderile ar trebui să adopte această schimbare de paradigmă. Întreprinderile care și-au construit modelele de afaceri în ultimele două decenii prin valorificarea introducerii pe piață a unui număr tot mai mare de linii și de micro-colecții de modă într-un ritm tot mai alert sunt puternic încurajate să internalizeze principii și modele de afaceri bazate pe circularitate, să reducă numărul de colecții pe an, să își asume responsabilitatea și să acționeze pentru a-și reduce la minimum amprenta de carbon și amprenta de mediu.

⁴⁰ COM(2021) 350 final.

⁴¹ Ecosistemul textilelor se referă la industria textilă, a articolelor de îmbrăcăminte, a pielăriei și a articolelor de încălțăminte, în conformitate cu definiția furnizată în Raportul anual pe 2021 privind piața unică.

Remodelarea obiceiurilor de cumpărare ale consumatorilor este dificilă, cu excepția cazului în care întreprinderile oferă **noi modele circulare de afaceri**, cum ar fi modele de produs ca serviciu, serviciile de preluare, colecțiile second-hand și serviciile de reparare. Deși aceste noi modele reprezintă în continuare o piață de nișă, s-a demonstrat că ele extind durata de viață a produselor textile și reprezintă o alternativă eficientă din punctul de vedere al costurilor și la prețuri accesibile la moda de consum⁴². Întrucât moda de consum este legată de utilizarea tot mai frecventă a fibrelor sintetice pe bază de combustibili fosili, trecerea la modele de afaceri mai sustenabile va reduce atât dependența producătorilor de articole de îmbrăcăminte de combustibilii fosili, cât și impactul acestora asupra schimbărilor climatice și a poluării cu microplastice.

După cum s-a menționat mai sus, în contextul **parcursului de tranziție**, Comisia **va colabora cu părțile interesate pentru a facilita dezvoltarea unor procese de fabricație eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, a reutilizării, a reparării și a altor noi modele circulare de afaceri în sectorul textilelor**.

Stimularea **întreprinderilor sociale active în sectorul reutilizării** este deosebit de importantă, deoarece acestea au un potențial considerabil de a dezvolta activități și de a crea, la nivel local, locuri de muncă verzi și favorabile incluziunii în UE⁴³. În medie, o întreprindere socială creează 20-35 de locuri de muncă la 1 000 de tone de textile colectate în vederea reutilizării⁴⁴. Totuși, acest sector se confruntă cu numeroase provocări în a fi competitiv și a deveni un actor principal în sectorul textilelor. Pentru a sprijini sectorul reutilizării în vederea extinderii, a consolidării capacităților și a internalizării în continuare a principiilor circularității, sunt necesare o serie de măsuri. Parcursul de tranziție privind proximitatea și economia socială oferă o oportunitate de a dezbate aceste măsuri cu părțile interesate. În plus, în temeiul Planului de acțiune al UE pentru economia socială⁴⁵ recent adoptat, Comisia va publica **orientări privind modul de a sprijini adoptarea economiei circulare și a parteneriatelor pentru economia circulară dintre întreprinderile sociale și alți actori**, printre care se numără și întreprinderile tradiționale, care vor explora, în special, oportunitățile oferite de activitățile de reutilizare și de reparare a textilelor.

Statele membre au, de asemenea, un rol important. Pe lângă **măsurile de sprijinire a sectorului reutilizării și al serviciilor de reparare, inclusiv ca parte a economiei sociale**, măsurile fiscale, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat și cu normele OMC, pot fi un instrument deosebit de util. Comisia încurajează statele membre să adopte **măsuri fiscale favorabile pentru sectorul reutilizării și al serviciilor de reparare**. Comisia va elabora **orientări privind promovarea modelelor circulare de afaceri** prin investiții, finanțare și alte stimulente, care vor prezenta oportunități de a crea valoare circulară și locuri de muncă în ecosistemul textilelor.

Pentru a accelera schimbarea modelelor de consum și de producție, Comisia va promova această tranziție sub mottoul **#ReFashionNow**, punând în centrul atenției calitatea, durabilitatea, utilizarea pe termen mai lung, repararea și reutilizarea produselor. În cadrul Platformei europene a părților interesate privind economia circulară, aceasta va mobiliza designerii, producătorii, comercianții cu amănuntul, agenții de publicitate și cetățenii în vederea redefinirii modei. Alte inițiative ale UE vor servi, de asemenea, drept rampă de

⁴² Agenția Europeană de Mediu, „Business Models in a Circular Economy” (Modele de afaceri într-o economie circulară), 2021.

⁴³ OCDE/Comisia Europeană, „Policy brief on making the most of the social economy’s contribution to the circular economy” (Sinteză cu privire la valorificarea contribuției economiei sociale la economia circulară), 2022.

⁴⁴ RREUSE, „Job creation in the re-use sector: data insights from social enterprises” (Crearea de locuri de muncă în sectorul reutilizării: date furnizate de întreprinderile sociale), 2021.

⁴⁵ COM(2021) 778 final.

lansare pentru acțiuni concrete sub mottoul **#ReFashionNow**, în special Bauhausul european, **Angajamentul privind consumul durabil**⁴⁶, precum și Anul european al tineretului.

3.3. Asigurarea concurenței loiale și a conformității pe o piață internă funcțională

Legislația UE privind supravegherea pieței prevede norme menite să garanteze că autoritățile naționale competente pot asigura respectarea legislației UE pentru produsele introduse pe piața UE, indiferent de originea acestora. Provocările pieței mondiale și complexitatea din ce în ce mai mare a lanțurilor de aprovizionare, precum și creșterea numărului de produse vândute online în UE impun necesitatea unor măsuri mai puternice de asigurare a respectării legislației pentru a garanta siguranța consumatorilor și existența unei piețe interne funcționale.

În acest scop, este necesar să se permită **coordonarea și cooperarea** structurate între autoritățile naționale de aplicare a legii și să se optimizeze **practicile de supraveghere a pieței**. Rețeaua Uniunii pentru conformitatea produselor⁴⁷ creată de curând va coordona și va sprijini practicile transfrontaliere de supraveghere a pieței în UE în domeniile prioritare care urmează să fie propuse de autoritățile competente și va asigura coordonarea transsectorială între diferitele grupuri de cooperare administrativă (ADCO), cum ar fi ADCO pentru etichetarea substanțelor chimice și a textilelor. Comisia va oferi sprijin prin inițiative și proiecte comune⁴⁸ pentru intensificarea colaborării între toți actorii relevanți, în special între autoritățile vamale și autoritățile de supraveghere a pieței, entitățile din industrie și laboratoarele de testare din ecosistemul textilelor, precum și prin consolidarea capacităților în temeiul Programului privind piața unică, asigurând utilizarea instrumentelor digitale de supraveghere a pieței și stabilind condiții și frecvențe uniforme ale controalelor în legătură cu anumite produse.

Pentru a combate încălcările drepturilor de proprietate intelectuală, Comisia va crea, până în 2023, **un set de instrumente al UE împotriva contrafacerii**, care va stabili principii pentru acțiuni comune, cooperare și schimb de informații între deținătorii drepturilor respective, intermediari, atât online, cât și offline, și autoritățile de aplicare a legii, cum ar fi autoritățile vamale, polițienești și de supraveghere a pieței.

3.4. Sprijinirea cercetării, a inovării și a investițiilor

Transformarea tranziției verzi și digitale într-o poveste de succes și de reziliență în contextul lanțurilor valorice globale se bazează pe capacitatea ecosistemului textilelor de a se reinventa. Intensificarea cercetării și a inovării și promovarea investițiilor în acest sector sunt esențiale pentru valorificarea potențialului său de a genera creștere economică sustenabilă și locuri de muncă la nivel local și ar trebui să reprezinte o prioritate la nivelul UE și la nivelurile național și regional.

Noul Bauhaus european transpune Pactul verde european în inițiative concrete care promovează stiluri de viață sustenabile, inclusiv în domeniul modei. În cadrul acestui program și sub mottoul **#ReFashionNow**, Comisia va sprijini proiecte care sporesc sustenabilitatea modei, răspunzând în același timp cerințelor legate de estetică și incluziune.

În plus, Comisia lucrează la elaborarea unei **foi de parcurs comune privind circularitatea în domeniul tehnologiei industriale**, care își propune să realizeze optimizarea cercetării și a inovării industriale, inclusiv în ceea ce privește reciclarea textilelor. Această acțiune are la

⁴⁶ https://ec.europa.eu/info/policies/consumers/consumer-protection-policy/sustainable-consumption-pledge_en.

⁴⁷ Instituită în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011, PE/45/2019/REV/1 (JO L 169, 25.6.2019, p. 1).

⁴⁸ [REACH4TEXTILES](#).

bază un studiu recent publicat⁴⁹ privind eficacitatea capacităților actuale de reciclare a deșeurilor textile, care subliniază necesitatea inovării în continuare în vederea consolidării lor.

Proiectele de **parteneriat public-privat** vor defini viitoarele inițiative de cercetare și vor asigura poziția de lider și excelența ecosistemului. De exemplu, parteneriatul „Made in Europe”⁵⁰ va promova producția și utilizarea textilelor bazate pe tehnologii digitale, competitive, verzi, sustenabile din punct de vedere social și reziliente. Sprijinul se axează, de asemenea, pe reducerea dependenței acestei industrii de combustibili fosili în contextul **inovării bazate pe soluții ecologice în domeniul textilelor** prin intermediul întreprinderii comune pentru bioeconomia circulară în Europa⁵¹, care urmărește să stimuleze, printre altele, dezvoltarea de noi tipuri de fibre textile. Parteneriatul european Processes4Planet vizează promovarea **circularității și a unei decarbonizări extinse a industriilor europene de prelucrare**, inclusiv a industriei textile, prin dezvoltarea și introducerea inovării necesare prin inițiative precum centrele de circularitate (H4C). Pe lângă finanțarea continuă acordată prin programele existente, cum ar fi Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT), se vor lansa cereri de propuneri specifice în temeiul programului Orizont Europa pentru a dezvolta în continuare tehnologii și procese de extindere a serviciilor de reparații, de îmbunătățire a colectării și a sortării, de extindere a capacităților de reciclare a textilelor din industria UE⁵² și de intensificare a reciclării *fibre-to-fibre* și a utilizării unui conținut de fibre reciclate. Inovarea socială va fi, de asemenea, esențială, în special pentru a stimula întreprinderile axate pe reutilizare.

Comisia va cofinanța proiecte de inovare tehnologică ce vizează modelele circulare de afaceri din domeniul modei prin programul LIFE⁵³ și va sprijini **adoptarea parteneriatelor în economia socială și circulară**. De asemenea, ecosistemul textilelor poate beneficia de oportunitățile oferite de **Fondul european de dezvoltare regională**, care sprijină transformarea regiunilor și asigură finanțare pentru cercetare și inovare, digitalizare, competitivitatea IMM-urilor, dezvoltarea competențelor, conectivitatea digitală, designul produselor circulare și procesele de producție circulare.

Comisia va încuraja întreprinderile din ecosistemul textilelor să participe la inițiative de dezvoltare a **spațiului datelor prevăzut de Pactul verde european** și a **spațiului datelor privind producția** pentru a partaja și a reutiliza mai ușor datele între întreprinderi. **Rețeaua de Centre europene de inovare digitală** oferă un sprijin mai amplu pentru inovarea digitală, asigurând dezvoltarea infrastructurilor digitale necesare pentru a testa noile tehnologii digitale și pentru a ajuta forța de muncă din acest sector să înțeleagă mai bine oportunitățile digitalizării și să își actualizeze competențele tehnologice.

Statele membre au, de asemenea, un rol esențial în sprijinirea cercetării, a inovării și a investițiilor, inclusiv prin utilizarea împrumuturilor și a granturilor oferite de **Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)**. De exemplu, Portugalia și-a anunțat deja planurile de sprijinire a investițiilor care vizează modernizarea și dezvoltarea unei bioindustrii circulare naționale pentru a spori încorporarea de biomateriale în textile. Franța intenționează să dezvolte inovarea în diferite domenii, inclusiv în domeniul reciclării și al reintegrării materialelor reciclate, textilele numărându-se printre cele cinci materiale prioritare identificate în acest sens. Italia intenționează să înființeze centre de reciclare pentru colectarea, sortarea și prelucrarea deșeurilor textile. În plus, numeroase componente privind inovarea și digitalizarea

⁴⁹ Comisia Europeană, „Study on the technical, regulatory, economic and environmental effectiveness of textile fibres recycling” (Studiu privind eficacitatea tehnică, de reglementare, economică și de mediu a reciclării fibrelor textile), 2021.

⁵⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/research_and_innovation/funding/documents/ec_rtd_he-partnership-made-in-europe.pdf.

⁵¹ <https://www.bbi.europa.eu/about/circular-bio-based-europe-joint-undertaking-cbe-ju>.

⁵² Inclusiv în sprijinul unui posibil obiectiv legislativ privind reciclarea și reutilizarea textilelor.

⁵³ https://cinea.ec.europa.eu/life_en.

din planurile naționale pot oferi sprijin ecosistemului, cum ar fi achizițiile de echipamente digitale.

Mobilizarea investițiilor private în domeniul textilelor sustenabile este esențială. Pe baza activității experților Platformei privind finanțarea durabilă, Comisia are în vedere adoptarea unor criterii tehnice de examinare care să stabilească, printre altele, ce anume constituie o **contribuție substanțială la economia circulară în ceea ce privește producția de articole de îmbrăcăminte în temeiul Regulamentului privind taxonomia pentru investiții durabile**, precum și criterii privind poluarea cauzată de finisarea produselor textile.

3.5. Dezvoltarea competențelor necesare pentru tranziția verde și cea digitală

Ecosistemul textilelor necesită lucrători cu înaltă calificare pentru a valorifica potențialul de ocupare a forței de muncă oferit de tranziția verde și de cea digitală; numai 13 % din forța de muncă este înalt calificată⁵⁴. Sectorul atrage cu greu lucrători tineri calificați, iar IMM-urile din ecosistemul textilelor sunt afectate de lipsa de angajați calificați. O proporție de 55 % din întreprinderile europene a raportat dificultăți în ocuparea posturilor vacante din domeniul TIC⁵⁵, iar 40 % din întreprinderi au un deficit de competențe verzi⁵⁶. Domenii precum **designul ecologic, dezvoltarea fibrelor și producția, repararea și reutilizarea inovatoare a textilelor** sunt deosebit de importante. Educația profesională și formarea profesională, atât inițiale, cât și continue, inclusiv uceniciile, sunt esențiale pentru dobândirea competențelor necesare.

În temeiul **Pactului european privind competențele**⁵⁷, Comisia a sprijinit instituirea unui parteneriat la scară largă în materie de competențe pentru ecosistemul textilelor cu scopul de a promova perfecționarea și recalificarea, precum și dobândirea și transferul de competențe verzi și digitale, inclusiv de cunoștințe privind evaluarea ciclului de viață și a lanțului valoric. În conformitate cu Noua agendă pentru competențe în Europa⁵⁸, Busola pentru dimensiunea digitală 2030⁵⁹ și obiectivele summitului de la Porto⁶⁰, Pactul privind competențele pentru ecosistemul textilelor, lansat la 16 decembrie 2021, prevede angajamente în legătură cu indicatori-cheie de performanță specifici în vederea creării de parteneriate locale între entitățile din industrie, autoritățile publice și furnizorii de servicii educaționale. Printre acțiunile convenite se numără creșterea diversificării în structurile de administrare ale întreprinderilor cu până la 5 % pe an, în special a accesului femeilor la poziții superioare, sprijinirea a 10 000 de IMM-uri în eforturile lor de digitalizare, conceperea a 20 de noi procese și instrumente educaționale care să vizeze competențele verzi și digitale, creșterea ofertei de ucenicii în acest sector cu 20 %⁶¹ și alte angajamente privind perfecționarea și recalificarea forței de muncă în anii următori.

4. Interconectarea la nivel mondial a lanțurilor valorice ale textilelor sustenabile

UE va urmări să realizeze progrese la nivel mondial către o mai mare sustenabilitate și circularitate a textilelor în **forurile internaționale** (G7, G20) și în contextul Alianței mondiale pentru economia circulară și utilizarea eficientă a resurselor (GACERE) și al Adunării Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu. Comisia va colabora cu alți parteneri la

⁵⁴ Eurostat, Ancheta asupra forței de muncă, 2019.

⁵⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=ICT_specialists_-_statistics_on_hard-to-fill_vacancies_in_enterprises.

⁵⁶ <https://euratex.eu/news/which-skills-companies-need-from-their-workforce/>.

⁵⁷ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1517&langId=en>.

⁵⁸ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=en>.

⁵⁹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_ro.

⁶⁰ <https://www.2021portugal.eu/en/porto-social-summit/>.

⁶¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1534&langId=en>.

nivel mondial, regional și bilateral pentru a promova cooperarea și inițiativele de sprijin în domeniul lanțurilor valorice ale textilelor sustenabile și al modei sustenabile. Proiectul InTex al UNEP⁶², finanțat de UE, de stimulare a practicilor comerciale și a modelelor economice inovatoare în lanțul valoric al textilelor este un exemplu practic de astfel de implicare.

4.1. Obligații de diligență pentru echitate socială și de mediu

Majoritatea articolelor de îmbrăcăminte și a textilelor de uz casnic finale din Europa sunt importate din țări terțe. În 2019, UE a fost unul dintre **cei mai mari importatori de articole de îmbrăcăminte la nivel mondial**, cu o valoare cumulată de 80 de miliarde EUR⁶³. Promovarea **unor lanțuri valorice mai verzi și mai echitabile** la nivel transfrontalier și continental va garanta faptul că produsele textile utilizate în UE și în afara acesteia sunt fabricate ținând seama de aspectele sociale și de mediu din întreaga lume.

Comunicarea privind **munca decentă la nivel mondial pentru o tranziție justă și o redresare durabilă globală**⁶⁴ identifică textilele ca sector esențial în care vor fi promovate condiții de muncă decente prin acțiuni de informare în cadrul relațiilor bilaterale și al forurilor multilaterale. În acest context, industria textilă are potențialul de a promova egalitatea de gen, estimându-se că 75 % dintre lucrătorii din sectorul articolelor de îmbrăcăminte la nivel mondial sunt femei⁶⁵. În plus, în cadrul **Programului pentru condiții de muncă mai bune – Better Work Programme**⁶⁶, Comisia sprijină țările terțe partenere în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de muncă și creșterea gradului de respectare a standardelor internaționale în domeniul muncii.

În contextul lanțurilor valorice ale textilelor, orientările OCDE privind obligațiile de diligență pentru sectorul articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte au identificat o serie de riscuri comune de încălcare gravă a drepturilor omului și ale lucrătorilor, inclusiv aspecte legate de munca copiilor, discriminare, munca forțată, securitate și sănătate în muncă și salarii inechitabile⁶⁷. Propunerea de **Directivă privind diligența necesară a întreprinderilor în materie de durabilitate**⁶⁸ introduce o obligație orizontală de diligență pentru întreprinderile de dimensiuni mari de a identifica, a preveni, a atenua, a pune capăt și a explica efectele negative reale și potențiale asupra drepturilor omului, inclusiv asupra drepturilor lucrătorilor, și asupra mediului în propriile operațiuni ale întreprinderilor respective și în lanțurile lor valorice mondiale. Întreprinderile cu capitalizare medie (întreprinderile mari cu peste 250 de angajați și cu o cifră de afaceri de peste 40 de milioane EUR) care își desfășoară activitatea în sectoare cu impact puternic, inclusiv în sectorul textilelor, intră, de asemenea, în domeniul de aplicare al propunerii. Întreprinderile din țări terțe implicate în lanțurile valorice din domeniul textilelor ale cumpărătorilor europeni sau ale marilor cumpărători care își desfășoară activitatea în UE și care generează o cifră de afaceri semnificativă în UE vor trebui, de asemenea, să îndeplinească astfel de obligații. În plus, Strategia UE privind drepturile copilului⁶⁹ subliniază „toleranța zero față de munca copiilor” și invită statele membre să elimine munca copiilor din lanțurile lor de aprovizionare. De asemenea, Comisia elaborează o nouă inițiativă legislativă pentru a **interzice efectiv introducerea pe piața UE a produselor fabricate prin muncă forțată, inclusiv prin munca forțată a copiilor**.

⁶² <https://www.unep.org/intex>.

⁶³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20200424-1>.

⁶⁴ COM(2022) 66 final.

⁶⁵ SWD(2017) „Sustainable garment value chains through EU development action” (Lanțuri valorice sustenabile ale articolelor de îmbrăcăminte prin intermediul acțiunilor pentru dezvoltare întreprinse la nivelul UE).

⁶⁶ <https://betterwork.org/about-us/the-programme/>.

⁶⁷ OCDE, „Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains in the Garment and Footwear Sector” (Orientări privind obligațiile de diligență pentru lanțuri de aprovizionare responsabile în sectorul articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte).

⁶⁸ COM(2022) 71 final.

⁶⁹ COM(2021) 142 final.

În plus, dezvoltarea și punerea în aplicare în mod constant ale unui cadru internațional privind transparența și trasabilitatea pentru lanțuri valorice sustenabile în industria articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte⁷⁰ vor facilita gestionarea mai eficace a lanțurilor valorice, vor identifica și vor aborda încălcările drepturilor lucrătorilor și ale drepturilor omului, precum și impactul asupra mediului.

4.2. Soluționarea provocărilor legate de exportul de deșeuri textile

Exporturile de deșeuri textile în afara UE au crescut constant, ajungând la 1,4 milioane de tone în 2020⁷¹. În conformitate cu recenta propunere a Comisiei de **noi norme ale UE privind expedierile de deșeuri**⁷², exportul de deșeuri textile către țări care nu sunt membre ale OCDE ar fi permis numai cu condiția ca aceste țări să notifice Comisiei disponibilitatea acestora de a importa anumite tipuri de deșeuri și să își demonstreze capacitatea de a le gestiona în mod durabil.

Pentru a evita ca fluxurile de deșeuri să fie etichetate în mod fals ca produse second-hand atunci când sunt exportate din UE și, în acest fel, să nu intre sub incidența regimului deșeurilor, pe baza unei împuterniciri prevăzute în propunere, Comisia va lua în considerare elaborarea **unor criterii specifice la nivelul UE pentru a face distincție între deșeuri și anumite produse textile second-hand**. În cadrul programului LIFE, s-a lansat⁷³ o cerere de propuneri pentru îmbunătățirea trasabilității exporturilor de textile uzate și de deșeuri textile.

De asemenea, Comisia va depune eforturi pentru a spori transparența și sustenabilitatea în comerțul mondial cu deșeuri textile și textile uzate. La nivel bilateral, UE își va intensifica activitățile de cooperare cu privire la aspecte de interes comun legate de expedierea deșeurilor textile prin intermediul dialogurilor sale privind mediul cu țări și regiuni terțe, precum și în contextul capitolelor privind dezvoltarea durabilă din acordurile comerciale bilaterale și interregionale ale UE, după caz, în conformitate cu obiectivele generale ale UE de a spori dimensiunea sustenabilității politicii sale comerciale.

5. Concluzie

Progresul către o mai mare sustenabilitate a ecosistemului textilelor necesită schimbări profunde ale actualului mod preponderent liniar în care produsele textile sunt concepute, fabricate, utilizate și aruncate, precum și reducerea impactului acestuia asupra schimbărilor climatice, a utilizării nesustenabile a resurselor și a poluării mediului, alături de stoparea încălcării drepturilor omului în lanțurile valorice ale textilelor.

Tranziția către o industrie textilă sustenabilă și circulară, în sinergie cu o agendă solidă de digitalizare și echitate socială, poate ajuta sectorul să se redrezeze după criza COVID-19, îi poate spori reziliența pe viitor și sustenabilitatea competitivă și poate contribui pozitiv la soluționarea crizelor climatice și a celor legate de biodiversitate, precum și a inechității sociale.

Comisia invită instituțiile și organismele Uniunii Europene să aprobe această strategie, precum și statele membre, întregul lanț valoric și partenerii internaționali să se angajeze să ia măsuri ferme și concrete pentru punerea sa în aplicare.

⁷⁰ <http://www.unece.org/net4all.ch/fr/tradewelcome/traceability-for-sustainable-garment-and-footwear.html>.

⁷¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/fr/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210420-1>.

⁷² COM(2021) 709 final.

⁷³ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/life-2021-prep-environment>.